

INHOUD. WAARHEEN? — DELFTSCHE STUDENTEN FEDERATIE: Bestuursamenstelling groep z.g. ongeorganiseerden. — D. S. C.: Societeit Phoenix XVde Lustrum; Delftsche Stud. Motorclub. — D. V. S. V.: Tooneeluitvoering op 27 Oct. 1921. — D. S. B.: D. S. D. C. „Logica”. — VEREENIGINGSLEVEN: Algem. Studenten Sportveren.; Ned. Chr. Stud. Ver.; Voordracht met lichtbeelden; N.S.O. Voordracht van Dr. Conrad Hoffmann. — FEUILLETON: Op de Zeepbel (III). — STUDIEBELANGEN: Samenstelling Commissie Handl. Vereen.; Electrot. Vereen.; De waterkracht-Centrale te Roermond; Excursie van Pract. Studie. — INGEZONDEN: Eenheid onder alle Delftsche Studenten; door A. v. Weelden; Vrijheid! — BOEKBESPREKING. — INGEKOMEN BOEKEN. — T. H.: Aanm. Candidaats-examens; Private promotie. — CORRESPONDENTIE.

WAARHEEN?

(Moet onder alle omstandigheden vrijhandel gehandhaafd blijven?)

Nu in de metaalindustrie een conflict is gerezen, meen ik in het algemeen eenige woorden te mogen wijden aan den toestand, die bezig is zich tot een groot gevaar voor ons land te ontwikkelen.

Het genoemde conflict is nog maar een symptoom van wat komen kan, en vermoedelijk slechts kinderspel bij de conflicten die dreigen, wanneer niet zeer spoedig de middelen gevonden worden om de oorzaken van de tegenwoordige crisis, voor zoover ons land betreft, met vrucht te bestrijden.

Ik wil hier geheel in het midden laten of loonsverlaging in aanmerking kan komen om den toestand te verbeteren of te herstellen, en ook niet stilstaan bij de kwestie of, en in hoeverre de arbeidswet-Aalberse van invloed is op de malaise, doch alleen het volgende naar voren brengen.

Er zou in ons land voldoende arbeid zijn voor allen die willen werken, indien niet het grootste deel van dezen arbeid aan Duitsland werd opgedragen.

Alle arbeid, die in ons land beschikbaar is, onverschillig van welken aard, en onverschillig of het hoofd- of handenarbeid is, biedt Duitsland vele malen billijker te koop aan in zijn afgewerkte producten of voortbrengselen op elk gebied.

Dat dit voor ons land rampzalig moet worden, schijnt er bij velen nog niet in te willen.

Hoe ter wereld is het anders mogelijk, dat wij toestaan dat ons het werk ontrukkt wordt, waarvan wij ten slotte toch bestaan moeten?

Waar moet het heen, indien er geen koopers meer gevonden worden voor den Nederlandschen arbeid?

Als op de vraag naar werk voor den Nederlandschen werker in het algemeen het antwoord moet luiden: „Dat koopen wij in Duitsland, gij zijt te duur”?

En dan: waarvan zal de werkeloze moeten bestaan?

Wie zal hem helpen als de bron van inkomsten, die „arbeid” heet, ophoudt te vloeien?

Moeten wij leidelijk aanzien, dat men ons onzen arbeid afhandig maakt en onderwijl tevreden zijn met de maar al te gemakkelijke theorie: „De toestand moet uitzielen”?

Laten wij ons hiervan niet te veel voorstellen. Dit uitzielen gelijkt veeleer op doodbloeden, en dienen wij dit in te zien nu het nog niet te laat is.

Niet „afwachten”, doch „handelen” zij onze leuze.

Eischen wij wettelijke bescherming van onzen arbeid en.... *onverwijd!* Elke dag uitstel beteekent een stap verder naar de bittere ellende der werkeloosheid.

Alle getheoretiseer over het mooie van den vrijhandel is hier misplaatst. De harde noodzaak dwingt tot het nemen van drastische maatregelen.

De ongebreidelde invoer van afgewerkte producten, voor zoover deze in ons eigen land gemaakt kunnen worden, moet uit zijn.

De arbeid in Nederland en Koloniën behoort in de eerste plaats aan de Nederlandsche onderdanen.

Het schijnbare voordeel van inkoop in Duitsland is in werkelijkheid niet anders dan *selfmoord* en een monsterachtige aanslag op onze eigen volkswelvaart.

Ik wil hier eindigen met de hoop uit te spreken, dat mijn zwakke poging tot redding nu er nog te redden valt, velen mag opwekken tot het roepen van een krachtig: „tot hiertoe en niet verder,” zoodat het in 's lands vergaderzaal weerklinke.

Hengelo (O.), 4 Nov. 1921.

F. L. N. KOOV.

DELFTSCHE STUDENTEN FEDERATIE

GROEP DER Z.G. ONGEORGANISEERDEN.

Bij enkele candidaatstelling zijn gekozen tot vertegenwoordigers de H.H.

J. J. VAN WOUW.

P. STUMPELS.

N. VERHOEF.

Namens de afgetreden vertegenwoordigers:

J. L. BIENFAIT.

DELFTSCH STUDENTENCORPS

DELFTSCHE STUDENTEN SOCIETEIT PHOENIX. XVDE LUSTRUM.

Op 24 en 25 November e.k. zal de Societeit Phoenix haar 75-jarig bestaan vieren.

Den eersten dag recepieert het Bestuur des middags van 3—6 en wordt tegelijkertijd in de benedenzalen een matinée musicale gegeven voor de leden, oud-leden en hunne dames en genoodigden.

Daarop volgt een diner van het Bestuur met oud-Commissarissen der Societeit, na afloop waarvan de traditioneele diëstrede en cabaret-uitvoering zullen plaats hebben.

De tweede dag draagt een niet-officieel karakter en zal aan interne feestviering worden gewijd.

DELFTSCHE STUDENTEN MOTORCLUB.

Onderlinge Wedstrijd op Woensdag 16 November 1921. Alleen bij goed weder.

Programma.

1. De wedstrijd wordt gehouden in den tuin van de Societeit Phoenix, des namiddags om half twee.

2. Alle leden van de D. S. M. kunnen deelnemen door in te teekenen op een lijst in de Societeit of in de Clubgarage.

3. De deelnemers zijn verplicht hun motorrijwiel des middags om 12 uur op de Societeit aan het Bestuur af te geven. Bij gebreke hiervan kan aan het eerste nummer van de wedstrijd niet worden deelgenomen.

4. De wedstrijd bestaat uit:

A. Een Storingswedstrijd;

B. Een Remproef.

Het Bestuur vormt de Jury.

A. Tusschen 12 uur en 1.30 wordt aan alle motorrijwielen één storing aangebracht. Hierbij mogen de deelnemers niet tegenwoordig zijn. De storingen zullen zooveel mogelijk in de practijk voorkomende gevallen benaderen.

Om half twee beginnen alle deelnemers hun storing op te sporen. Zij zijn niet verplicht deze op te heffen. Hij, die zijne storing het eerst aan een daartoe aangewezen Jurylid bekend maakt, wint den eersten prijs. Na hem komen de winnaars van den tweeden en derden prijs.

B. De deelnemers aan de remproef rijden in kleine groepen met een Jurylid mede, dat de snelheid aangeeft waarmede gereden moet worden. Op zijn sein wordt door ieder tegelijk geremd. De deelnemers, die over den kortsten afstand tot stilstand komen winnen een prijs. Hierbij is er een voor motoren met cylinderinhoud van 750 ccm. of meer, en een voor lichtere motoren.

5. De prijzen bestaan uit medailles.

D. V. S. V.

TOONEELUITVOERING OP 27 OCTOBER 1921
ter gelegenheid van het III^{de} lustrum der D. V. S. V.

Er heerschte een feeststemming in de groote Concertzaal van de Stads Doelen, en de tapijten waren in staat de nuchterheid der groote ruimte te veranderen in een warmere sfeer.

De bestuurderen werden ingehaald elk met hun verenigingslied. En de oude Concertzaal, die dreunde onder 't sterke Lagalied werd eenige minuten later gevuld door zachte meisjesstemmen, die tenslotte ook hun liederen zongen.

Hierop heette Mej. Gratama de aanwezigen welkom. Multatuli trachtte met zijn Aleid een vroolijke scherts op het Nederlandsche tooneel te brengen.

Hoewel hij hier als voorbeeld het genre der fransche comedies nam, wist hij toch door de hem typeerende realistische teekening der characters, *zijn* cachet er aan te geven.

De moderne aankleding en tijd strooken wel weinig met de zeer gedragen spreektaal.

Aan het vlotte spel was te merken, dat de regie in goede handen was.

Al sloeg Aleid's spel soms van uitbundigheid wel wat al te veel over in nerveus-makende haastigheid, toch speelde zij haar moeilijke rol met veel vuur en overgave. Een goed contrast tegen Aleid's spontane figuur, was nicht Temia.

Deze bracht met haar oude-jongejuffrouwen-sentimentaliteit 't publiek in verrukking.

Elise's timide figuurtje werd in al haar bescheidenheid goed gecreëerd.

't Ideaal van een ouderwetsche goedmoedige ploerterijjuffrouw was wel vrouw Slummer.

Frits speelde verleidelijk, studentikoos, majestetisch. 't Was niet alleen de ploert, maar heel de zaal die boog onder de majesteit die uit zijn blikken straalde, onder de toonen die dee'z edele borst ontgalmden

Robert citeerde niet alleen zeer goed, maar „leefde” in zijn rol. Zijn goed volgehouden tegenspel maakte dat zijn creatie af mocht heeten.

Graaf Heltenaer was een deftig bezadigde oude heer Kwik, de stomme nuchtere ploert en van Possel de 10de jaars beide potsierlijke types, hadden veel lachsucces.

Dit maakte echter, dat beide hun rol niet goed volhiielden, de eerste, door brutaal te doen, de laatste door zich een lichte dronkenschap aan te meten.

Het geheel was een succes.

DELFTSCHE STUDENTENBOND.

D.S.D.C. „LOGICA”.

Den 18^{den} October 1921 hield de Delftsche Studenten Debating-Club „Logica” haar eerste vergadering op de kroeg der D.S.B., waarbij alle eerste jaars vrije toegang hadden.

De voorzitter opende de vergadering met een kort woord, waarin het doel der vereeniging werd uiteengezet en aan de aanwezige eerste jaars het woord „obsuur” verklaard werd. Daarna gaf hij het woord aan den heer J. G. W. Mulder, tot het inleiden van het onderwerp: „De rede van Bolland”.

Spreker begon met de opmerking, dat men van hem geen bespreking van „Bolland” moest verwachten — zooals het onderwerp van den avond door velen werd aangeduid, — evenmin als de colleges aan de T. H. door de bedienden worden gegeven, achtte hij zich daartoe competent. Maar de bedoeling was Bolland's college van 28 September 11. te bespreken, en de opschudding, die het had teweeggebracht.

Spreker constateert, dat er veel stof is opgewaaid over dit onderwerp, maar dat het over 't algemeen niet het meest diepzinnige — maar wel het meest zelfvoldane deel van onze bevolking is, dat zich gechoqueerd heeft getoond, nu zijn voortreffelijkheid openbaar wordt in twijfel getrokken en bespreekt in 't kort de sfeer der laatste maanden, als reactie op- en ontwrichting van een periode, waarin Nederland op ongekende wijze over 't paard werd getild. Spreker onderscheidt in het kamp der opposanten drie groepen: de schreeuwgragen, degenen, die zich tegen den persoon van Bolland richtten, en degenen die het ook over den inhoud van de rede hadden.

Hij merkt op, dat het karakter der oppositie zooveel heftiger is gaan lijken, juist, omdat Bolland's woorden (in tegenstelling met b.v. politieke redevoeringen) zooveel heterogene groepen trof, en die nu — ofschoon ze nooit samengingen — toch gemeenschappelijk in het harnas joeg. Maar, merkt Spreker op, dit is in elk geval een waarborg tegen de zoo fnuikende eenzijdigheid der meeste leerredenen; het gaat bij Bolland louter om de decadente tijd en zijn oorzaken, en hij overweegt niet, wie hij daar iets hards mee zegt.

Vervolgens wordt in het kort de rede van Bolland naar zijn hoofdpunten doorlopen, waarbij ter bespreking worden uitgelicht, hoe B. zich uitliet:

- 1°. Over zich zelf;
- 2°. Over de ontredderde maatschappij (kerk) en de eenzijdig doorgevoerde democratie, en dat hij den toestand al tamelijk hopeloos inzag;
- 3°. De Europeesche ontreddering (vrijmetselarij en internationaal Jodendom);
- 4°. De ontredderde wereld en het geestesleven (kunst, religie, zedelijkheid, wetenschap) en
- 5°. Over het hoogere geestesleven en de „grootte massa”.

„Ik sta hier niet — aldus Spreker — om door dik en dun alle opvattingen uit deze rede, die worden aangevallen, te verdedigen, noch om even eenzijdig zelf aan te vallen. Ik heb getracht zowel voordracht als critiek systematisch te scheiden, opdat het debat zoo zakelijk en waardig mogelijk worde. Dat we niet één van meening van hier zullen gaan, staat voor mij wel vast, doch het is me er om te doen, dat het resteerende meningsverschil zich niet zal gronden in begripsverwarring”.

Vervolgens gaat Spreker velen der geuite meeningen na, van te voren vaststellend, dat hij met de 1° groep van opposanten niet te maken wil hebben, en dat met de 2° groep ook een feitelijk debat is uitgesloten, daar zooveel meeningen als hoofden zullen blijven bestaan. Maar hij wijst er op, dat het z. i. een verkeerd standpunt zou wezen

om in het oordeel over Bolland's woorden, beschouwingen van diens persoon te betrekken en dat die — hoe interessant wellicht ook — uitsluitend bij de psychologie ter sprake mogen komen, hetgeen nader wordt uiteengezet en toegelicht.

Naar aanleiding van den toon van gezag in B.'s woorden komt Spr. tot de uiteenzetting, dat bij meningsverschil niet beide partijen dezelfde aanspraken op waardeering hebben: een stelling, die de populaire verlichting niet erkent, daar zij elke meening voor even goed houdt. Spreker heeft wel respect voor elke overdachte meening, alleen al omdat het een denkresultaat is, maar hij betwist het gelijke recht van tegengestelde meningen.

Gelijkberechtigd — aldus Spreker — zijn ze, in zoover ze beiden mogen trachten hun standpunt te rechtvaardigen, door middel van de klare rede, (om met Luther te spreken); gelijkberechtigd niet, in zoover minstens één ongelijk heeft. Er is dan ook een hogere verzekerdheid bij hem, die de Waarheid heeft doordacht, dan bij degene, wiens meening nog waandenkbeelden bevat, zoodat de laatste moge denken de waarheid te kennen, de eerste het daarin tegen weet. Zoodat het ook geen zelfoverschatting maar zelfkennis is, als de Wijze glimlacht over den waan, al zal het laatste in den regel meer een bron van droefheid, dan van vroolijkheid voor hem zijn".

Maar uit het bovenstaande volgt tegelijk, dat bij meningsverschil de waarheid kan liggen (al hoeft dat nog niet) bij degene, die beide standpunten overziet, (waaruit ook het verregaand domme volgt van te lachen om het niet begrepene).

Vervolgens worden uitvoeriger behandeld de eenzijdig doorgevoerde democratie (waarbij B. zich evenzeer kant tegen eenzijdig doorgevoerde aristocratie) en het intern. Jodendom; niet, naar wat er eventueel zou zijn uit te halen, maar naar de strekking van Bolland's woorden: om van het redelijk inzicht alleen de overschrijding der engten te verwachten; de verruiming en vrijmaking uit de bekrompenheden der onredelijke chaos en ontwrichting.

Ook in het opgemerkte over wetenschappen enz. wordt Bolland's wensch in het licht gesteld: n.l. „om aan breedte op te geven, ten einde aan diepte te winnen".

„Bolland is zeer somber gestemd: het Europeesche Westen heeft zijn beste tijd gehad". Spreker herhaalt: „zijn gelijk of ongelijk kan alleen de tijd ons leeren. Maar zoo we nog iets hopen van de toekomst — en daarom zijn we toch jong — laten we dan niet schimpen en disputeeren over Bolland's woorden zoo ernstig bedoeld, maar meer zorg aan onze eigen persoonlijkheid besteden: een ieder voor zich zelf".

Van de gelegenheid tot het uiten van meeningsverschillen, werd bij het debat slechts een spaarzaam gebruik gemaakt.

VEREENIGINGSLEVEN

ALGEMEENE STUDENTEN SPORTVEREENIGING Afdeeling DELFT.

Het bestuur wekt de leden op gebruik te maken van de gelegenheid tot *korfballen* (Woensdags) en *voetballen* (Donderdags) op het terrein aan de Parallelweg (achter Corpstennisbanen en D. H. C.-terrein). De voetbal kan worden afgehaald bij Biemond, Brabantsche Turfmarkt 72, die verder alle inlichtingen dienaangaande verstrekt.

Mede wordt ter kennis der leden gebracht, dat ook de gymnastiek oefeningen weer begonnen zijn (Donderdags 8 uur, zaal aan de Vlamingstraat).

Odin-leden, ook gij zijt A. S. S.-ers en kunt als zoodanig van bovenstaande oefengelegenheden gebruik maken!

HET BESTUUR.

NED. CHRISTEN STUDENTEN VEREENIGING. Afdeeling DELFT.

Woensdag 16 November des avonds om 7^{1/2} uur op de N. C. S. V. kamer (Brab. Turfmarkt 20) spreekt Lt. Kol. P. D. van Rossum over 't doel, de werkmethode en de inrichting van 't Leger des Heils.

Woensdag 23 November in de Bibliotheek der T. H. Openbare Vergadering. Onderwerp „Groei". Spreker den heer P. Oosterlee, directeur der Klokkenberg te Nijmegen. Aanvang waarschijnlijk 8 uur. Zie op de gebouwen!

Iedere Zondagavond na 8 uur thee op de N. C. S. V. kamer (Brab. Turfmarkt 20). Laat hiervan zooveel mogelijk gebruik gemaakt worden. Ook niet leden welkom.

VOORDRACHT MET LICHTBEELDEN EN FILMS over het werk van Dr. Rollier te Leysin (Zwitserland).

Geneeswijze door zonlicht, Deutsche licht- en luchtparken en scholen, Tuberculose-bestrijding, op Maandag 14 Nov. 1921, des avonds 8 uur, in het gebouw voor Werktuigen en Scheepsbouwkunde der T. H., Nieuwe Laan 76, door Ir. D. de Clercq, Zandvoort, en Dr. J. v. Breemen, A'dam.

NEDERL. STUD. ORGANISATIE SECTIE STEUNVERLEENING AAN NOODLIJDENDE STUDENTEN IN OOST- EN MIDDEN-EUROPA.

VOORDRACHT

VAN DR. CONRAD HOFFMANN,
Secretaris-Leider van het „EUROPIAN RELIEF WORK"

over:

„RELIEF WORK IN WAR- TIME AND AFTERWARDS"

DINSDAG 15 NOVEMBER
te half negen, in de

BIBLIOTHEEK DER TECHNISCHE
HOOGESCHOOL.

VRIJE TOEGANG
voor Studenten en niet-Studenten.

STUDIEBELANGEN

VEREENIGING TOT HET UITGEVEN VAN BEKNOPTTE HANDLEIDINGEN BIJ HET ONDERWIJS AAN DE T. H.

Bestuur:

W. C. Bedding,	president.
P. S. Bakels,	secretaris, Koningsplein 49.
W. A. A. Hupkens van der Elst,	penningm., Hooikade 18.
G. P. de Haas,	commissaris.

Commissarissen:

J. P. van Bruggen,	civiel.
J. P. van Bruggen,	bouwkundig.
H. Ch. King,	wertuigbouwkundig.
J. Carpentier Alting,	scheepsbouwkundig.
J. J. van de Stadt,	electrotechnisch.
H. Hesselink,	scheikundig.
P. S. Bakels,	mijnbouwkundig.

ELECTROTECHNISCHE VEREENIGING.

Voor het Genootschap Nederland—Frankrijk zal op Maandag 14 November Generaal Ferrié, 's avonds 8 uur in het gebouw de Ruyterstraat 67 Den Haag, spreken over: „Les derniers Progrès Français de la Télégraphie sans fil”. Toelichting met demonstraties en lichtbeelden. Leden van de E.T.V. welke vóór 8 November teekenen op de lijst in het gebouw voor Natuurkunde en Electrotechniek kunnen na die datum kaarten krijgen bij Olivier à f 0.75, later f 1.50.

De Secretaris, F. DE FREMERY.

DE WATERKRACHT-CENTRALE TE ROERMOND.

In verband met de voorgenomen excursie der E.T.V. is het volgende over de dan te bezoeken waterkracht-centrale te Roermond mede te deelen, ontleend aan een artikel van Ir. D. J. Klink in „De Ingenieur” van 26 Maart 1921 Deze centrale is in 1918 aan de rivier de Roer gebouwd voor een fabriek van aardappelproducten der N.V. „Het Steel”.

Ongeveer 1 K.M. stroomopwaarts van het punt, waar de Roer in de Maas uitmondt, splitst deze zich in twee takken. De eene tak is afgesloten door een naaldstuw (stuwpeil 19,65 M + N.A.P.) zoodat het water alleen door den anderen tak de Maas kan bereiken, waarbij het door de beide turbines der centrale gevoerd wordt. Het benedenpeil wordt constant gehouden op 17,58 M. door middel van een tweetal watermolens, die lager aan de rivier zijn gelegen. Het max. optredende verval is dus ca. 2 Meter. De ma-

chines kunnen bij dit verval hun max. vermogen (720 P.K.) leveren bij een waterverbruik van $2 \times 17,5 = 35 M^3$. per sec. Evenwel bevindt zich weer 1 K.M. verder stroomopwaarts een overlaat, waarvan de kruin 50 c M. beneden het stuwpeil ligt, welke, wanneer bij de centrale dit peil bereikt wordt, $25 M^3$. per sec. afvoert. Hierdoor kunnen de turbines dus alleen hun max. vermogen leveren, wanneer de totale waterafvoer van de Roer $25 + 35 = 60 M^3$. per sec. bedraagt, wat gemiddeld 1 à 2 maanden per jaar voorkomt. Gedurende 5 maanden is de totale waterafvoer ca. $35 M^3$. per sec. en bij niet-werkende overlaat is het verval dan 1,50 M., waarbij de machines 600 P.K. ontwikkelen. In den zomer met de geringe waterhoeveelheid wordt niet meer dan 120 P.K. geleverd. Wanneer de waterstand van de Maas abnormaal hoog is, zoodat het benedenpeil stijgt en het verval bij de centrale minder dan 1 M. wordt, dan is het niet meer mogelijk met de turbines te werken, wat evenwel slechts gemiddeld enkele dagen per jaar voorkomt.

Iedere turbine heeft een toevoerkanaal, dat 6,5 M. hoog en 3 M. breed is, eventueel door schuiven af te sluiten. Ten einde de fundeering niet te diep te maken, geschiedt de toevoer van het water bevelend. (Bij het in bedrijf stellen moeten de turbinekamers dus eerst luchtledig gemaakt worden, waarvoor een speciale machine is opgesteld.) Ieder uitlaatkanaal wordt door een ijzeren plaat in twee helften gesplitst, om wervelbewegingen in het water tegen te gaan, waardoor het rendement der turbine stijgt.

Aanwezig zijn 2 Francisturbines met verticale as. Het roteerende deel (hoog 1,70 M., diameter 3,17 M.) draait binnen een samenstel van Finksche schoepen. Het is mogelijk de openingen tusschen deze schoepen onderling te wijzigen in verband met den watertoevoer. Daar het verval zoo gering is, zijn de turbines betrekkelijk groot en hebben een klein toerental: 50 per min. Aan het bovineinde der as is een groot conisch tandrad aangebracht met beukenhouten tanden, dat aan een kroonrad met horizontale as een snelheid geeft van 250 omw. per min. Aan deze as is met een elastische koppeling die van den generator verbonden. De generatoren zijn draaistroommachines, ieder van 320 K.V.A., $220/38$, Volt, welke geleverd zijn door Brown, Boveri & Co.

A. H. DE G.

FEUILLETON.

OP DE ZEEPBEL
door KURD LASZWITZ.

III.

Ook vernamen we stemmen zonder dat we evenwel de spraak konden verstaan. De planten hadden hun snelle veranderlijkheid verloren, we hadden nu tegenover hen de zelfde waarnemingstoestand als de saponiers, of als wij menschen tot de organismen onzer aarde. Wat ons voorheen als de stralen van een springfontein was voorgekomen, bleek de bloeistengel van een snel groeiende hooge grassoort.

Ook de bewoners van de zeepbel namen ons nu waar en omringden ons onder vele vragen, die klaarblijkelijk weetgierigheid verrieden. Het bleek zeer moeilijk ons verstaanbaar te maken, daar hun ledematen, die geleken op de armen van polypen, buitengewoon vreemde bewegingen uitvoerden, zoodat zelfs de gebarentaal ons niet hielp. Toch namen zij ons heel vriendelijk op; zij hielden ons, zooals wij later gewaar werden, voor bewoners van een ander deel van hun bol, die zij nog nooit bezocht hadden. De voeding, die zij ons aanboden, had een sterke alkalische bijmaak en stond ons niet erg aan; met de tijd werden wij er aan gewoon en bleef het alleen nog onaangenaam

voor ons, dat er geen eigenlijke dranken bestonden, doch slechts breiige pappen.

Trouwens, alles was op dit wereldronde ingericht op de taaie of lijmige agregaatstoestand en het was bewonderenswaardig om te zien, hoe ook onder deze veranderde verhoudingen de natuur of beter de wereldscheppende kracht van het leven door aanpassing de doelmatigste inrichtingen had geschapen. De saponiers waren werkelijk intelligente wezens. Voeding, ademen, beweging en rust, de onontbeerlijke benodigdheden van alle schepselen, gaven ons de eerste aanknoopingspunten om iets van hun taal te begrijpen en deze te leeren.

Daar men bereidwillig in onze behoeften voorzag en oom Wendel verzekerde, dat onze afwezigheid van huis een, voor de aardsche verhoudingen onmerkbaar klein tijdsverloop niet kon overschrijden, zoo greep ik met blijdschap de gelegenheid aan deze wereld nader te leeren kennen. Een wisseling van dag en nacht bestond wel is waar niet, maar er volgden regelmatige rustpoozen op den arbeid, die ongeveer overeen kwamen met onze dagindeling. Wij hielden ons ijverig bezig met het leeren van de saponische taal en verzuimden niet de physische verhoudingen der zeepbel, evenals de sociale instellingen der saponiers nauwkeurig te bestudeeren. Om dit laatste doel te bereiken reisden wij naar de hoofdstad, waar wij werden voorgesteld aan het hoogste staatshoofd, die de titel voerde

EXCURSIE VAN „PRACTISCHE STUDIE”,
OP 3 EN 4 NOVEMBER.

Bezichtigd zijn Donderdag 3 November, 's middags de onder leiding van Dr. Ir. L. R. Wentholt in aanbouw zijnde schutsluis te Heumen (Malden) van het toekomstige Maas-Waalkanaal van Heumen naar Nijmegen, en Vrijdag 4 November de schutsluis en stuw te Linne en de schutsluis te Roermond, behorende bij de Maaskanalisation onder leiding van Ir. F. L. Schlingemann, welke werken alle door 's Rijkswaterstaat in eigen beheer worden uitgevoerd.

Zeer interessant is deze excursie geweest, vooral door de omstandigheid dat dergelijke groote machinewerken als de sluis te Heumen en die van de Maaskanalisation, beiden van dezelfde capaciteit (het in eens schutten van een sleep van twee 2000-ton's schepen plus sleepboot), daar zij toch beiden behoren tot hetzelfde groote plan, de verbinding te water van Zuid-Limburg met de Waal, in vele punten van elkaar verschillen, hetgeen tevens geldt voor de werkwijze gevolgd bij de aanbouw.

Zoo bijv. heeft men te Heumen het Amerikaansche systeem van alle plaatsen van het betonnen sluislichaam, die aan beschadiging of slijtage blootstaan, zooals aanslagen, uitstekende hoeken en bovenranden met ijzer te bekleeden, verlaten en daarvoor overal weer graniet aangewend.

Daar er over de Maaskanalisation reeds voor „Practische Studie” een lezing werd gehouden, zal ik een korte beschrijving van de Vrijdag bezichtigde werken nalaten, verwijzen naar de „Ingenieur” 1921, No. 1, en mij beperken tot eenige feiten omtrent de sluis te Heumen.

Deze sluis wordt in hoofdopzet gelijk aan die te Linne en Roermond, met dit verschil, dat de doorvaartbreedte van de buitenhoofden 16 M. is, d. i. gelijk aan de kolkbreedte, dit met het oog op gemakkelijker doorvaart, als het door de toekomstige stroomafwaarts bij Grave gelegen stuw in de Maas veroorzaakte zomerpeil het openstaan van de sluis zal mogelijk maken.

Behalve de gewone middendeuren wordt in het middensluishoofd aangebracht een naar kanaalzijde openend stel nooddeuren, die bij eventueel doorbreken van de stuw te Grave zichzelf zullen sluiten of gesloten zullen worden om leeglopen van het Maas-Waalkanaal te verhinderen.

van „heer der denkenden”. De saponiers noemden zichzelf namelijk de „denkenden” en met recht, want de beoefening der wetenschap staat bij hen in hoog aanzien en in de twisten der geleerden stelt de geheele natie veel belang. Daarover zouden wij een ervaring opdoen, die ons bijna slecht bekomen was.

Voor de resultaten van onze waarnemingen had ik een boek ingericht en zeer veel materiaal verzameld, dat ik na mijn terugkeer op aarde te verwerken dacht tot een kultuur geschiedenis van de zeepbel. Jammer genoeg had ik één omstandigheid buiten rekening gelaten. Bij onze, zeer plotseling noodzakelijk wordende, weervergroting had ik mijn aantekeningen niet bij mij en zodoende maakte het noodlot, dat ze van de werking van het mikrogeen uitgesloten bleven. Natuurlijk zijn mijn onvervangbare manuscripten niet meer te vinden; ze vliegen als een onontdekbaar stotje ergens rond en met hen het bewijs van mijn verblijf op de zeepbel.

Wij waren zoo ongeveer twee jaren onder de saponiers, toen de spanning tusschen de, onder hun hoofdzakelijk op den voorgrond tredende, leerstellingen een buitengewone hoogte bereikte.

De overlevering van de oudere school over de samenstelling der wereld, werd namelijk energiek aangevallen door een zeer hoogstaand natuurvorscher, Glagli genaamd, en wiens meeningen levendig bijval vonden bij de jongere

In plaats van schotbalken wordt een stel reserve-deuren aan elke buitenzijde van de buitendeuren geplaatst met hun onderkant zonder meer rustend op de sluisvloer, steunend in de hoofden in sponningen en op de vloer op een onderaanslag. Zodoende kan men de sluis kolk in zijn geheel droogleggen, hetgeen mogelijk zal zijn door het daar te bouwen stoomgemaal ter verwijdering van overtollig schutwater uit het kanaalpand.

De vleugelmuren hebben dezelfde stand als te Linne, d. w. z. zij liggen, een weinig naar de uiteinden toe uit elkaar loopend, in het verlengde van de sluis muren, terwijl het talud er aan de achterzijde tegen aansluit. Als voordeelen hiervan worden in de „Ingenieur” 1921, No. 1 opgenoemd: het vormen van een geleiding voor binnenvarende schepen, de gelegenheid het riool door meerdere openingen in de voorzijde ervan te laten uitmonden (in dit geval twee, schuin naar buiten toegericht en evenals de kolk spruiten afgerond) en het opsluiten van het stortebed voor het sluishoofd.

De vloeren zijn 2.50 M. dik en voorzien van een zware in de sluis muren gedeeltelijk doorgaande wapening. De kolk muren zijn door krimpvoegen verdeeld in moten van 20 M., die gelijk messing en groef in elkaar grijpen. Zooals reeds hierboven werd vermeld, geeft op alle gevaarlijke plaatsen graniet de vereischte duurzaamheid.

Daar men als bekleding van de beton muren aan de voorzijde en van de rioolwanden op het werk geperste betontegels heeft aangewend op de wijze van de terracotta tegels aan de Romeinsche beton muren, was een dure bekisting niet noodig, doordat het op metselen van de horizontaal liggende tegels en het storten van de droge schrale stampbeton hand in hand kan gaan. Deze tegels hebben als grondvlak een rechthoekige driehoek, waarvan de scherpe hoeken zijn afgesneden zoodanig, dat van de lange zijde 50 cm. lengte overblijft en de door afsnijding loodrecht hierop ontstane kortste zijden 7 cm. lang zijn. De dikte bedraagt 10 cm., de voegdikte 2 cm.; de lange zijde ligt in het muurvlak, de rechte hoek grijpt in de beton, daar de tegels in halfsteensverband zijn gewerkt. Door voor de tegels een sterke beton te gebruiken, heeft men tevens een hardere bekleding verkregen, en door ze eenigen tijd van te voren te maken, zoodat ze reeds gekrompen ver-

vooruitstrevende richting. Men ontbood nu Glagli, zooals in deze gevallen gebruikelijk is, voor de rechterstoel der „akademie der denkenden”, om te beslissen of zijn ideeën en ontdekkingen in 't belang van staat en orde te dulden waren.

De tegenstanders van Glagli steunden in 't bijzonder op de omstandigheid, dat de nieuwe leer de oude onverwoestbare grondslagen der „denkenden” tegensprak. Zij verlangden daarom, dat Glagli hetzij zijn leer zou herroepen, hetzij zou worden bestraft volgens de, tegen dwaalleeren uitgevaardigde wet. Zij vonden speciaal verderfelijk de drie volgende punten uit de leer van Glagli. Ten eerste: De wereld is innerlijk hol, met lucht gevuld en haar schaal is slechts driehonderd el dik.

Daar tegen voerden zij aan: Was de bodem, waarover de denkenden zich bewegen, hol, dan zou hij reeds lang gebroken zijn. Er staat echter in het boek van de oude wijze Emso (dat is de saponische Aristoteles): „De wereld moet vol zijn en zal in alle eeuwigheid niet springen”.

Tweedens had Glagli gezegd: De wereld bestaat slechts uit twee grond-elementen, vet en alkali, die bovendien de eenige bestaanbare stoffen zijn en reeds eeuwig bestaan; uit hen heeft de wereld zich langs mechanische weg ontwikkeld, ook zou er nooit iets anders kunnen bestaan dan wat uit vet en alkali was samengesteld; de lucht was een uitzweeting dezer elementen. (Wordt vervolgd.)

werkt worden. toch het gevaar van ongelijkmatige krimpung bij gebruik van sterkere beton aan de voorzijde der muren (zooals te Linne) vermeden, tenminste als men door volgend schrale beton binnenwerks te nemen een tegenovergesteld ongelijkmatig krimpen ontgaat. Ook de schermen tegen achterloopschheid naast de sluishoofden zijn geheel hiervan opgetrokken; de inspringende hoeken van de beide rijen tegels van dezelfde laag grijpen in elkaar. (Zie over deze tegels: de „Ingenieur” 1921, No. 28, „Nieuwe bouwtrant van sluis muren bij het Maas-Waalkanaal” door Prof. J. A. van der Kloes). Aan de trapvormige achterkant van de muren kon dezelfde houten bekisting voor meerdere trappen na elkaar gebruikt worden. Teneinde de dure ronde formeele voor het rioolgewelf te vermijden werden buiten de put in dezelfde vorm halfrond gebogen betonplaten gegoten, verstijfd door een net van aaneengeweld staal draad, en in hun geheel boven de rioolwanden geplaatst en met de stampbeton aangevuld. Doordat men er voor sterkere beton nam, werd tevens een hardere bovenwand voor het riool verkregen. Dezelfde methode is toegepast voor de ingewikkelde wand van de afgeronde rioolspruiten.

De stortebedden bestaan in plaats van uit het duurdere bazalt uit geperste zeshoekige betonzuiltjes. De damwanden konden hier van houten planken geslagen worden; de bodem liet dit hier beter toe dan te Linne, waar hij veel grover grind bevat.

Het aan de Maaszijde gelegen sluishoofd zal overbrugd worden door een hefbrug evenals te Linne.

Het vervoer naar de bouwplaats geschiedt door 2 kabelbanen, elk geplaatst in lengterichting boven één der sluis muren, hierdoor ± 400 M. lang. Zij zijn opgehangen aan beide uiteinden aan geconstrueerd ijzeren staanders, die scharnierend rusten op een betonfundeering en door 3 tui-kabels in de juiste stand worden gehouden, maar tevens door vieren en halen hiervan zoover in breedterichting van de sluis uit het lood kunnen worden gebracht, dat de baan elke vereischte stand boven de bijbehorende sluis muur kan innemen. Hierdoor is het mogelijk alle betonaanvoer op eenvoudige wijze zonder kipkarren en steigers van uit een centraal punt, waar de beton gemengd wordt, hier gelegen aan de Maaskant midden tusschen de baanuiteinden, te doen plaats hebben. Dit in tegenstelling met Linne, waar de in breedterichting geplaatste kabelbanen kipkarren toch noodig maken en tevens het verplaatsen van de daar gebruikte zware geconstrueerd-houten kabelbaantorens vereischen. De bakken kunnen $\pm 1\frac{1}{2}$ M³. beton vervoeren en bewegen zich met een snelheid van 15 K.M. per uur langs de kabel. De elektrische bediening van beide banen heeft plaats boven de betonmolen, terwijl door seinen met een vlag van de bouwplaats af wordt aangegeven, wanneer de bak moet stoppen en dalen.

Voor de bereiding van de beton kan gebruik gemaakt worden van het grindzand uit de put en direct uit de Maas aangevoerd grof grind.

Het betonwerk van de sluis te Linne was geheel, dat van de stuw aldaar en de sluis te Roermond voor verreweg het grootste gedeelte voltooid. In beide sluizen was men bezig een gedeelte der ijzeren deuren, in onderdeelen aangevoerd, te monteeren.

Tenslotte zij nog vermeld, dat te Roermond aan elke zijde van de sluis tusschen de vleugelmuren 2 remkettingen achter elkaar zullen worden aangebracht, die in staat moeten zijn een 2000 T. schip met een snelheid van 3 M. per sec. tot stilstand te brengen en dat men te Roermond gedeeltelijk heeft afgezien van het gebruik van kabelbanen, wegens te langzaam werken hiervan, zoodat de aanvoer van beton weer door kipkarren, en het storten weer vanaf steigers geschiedt. De kabelbaan heeft daar wel uitsluitend

dienst kunnen doen voor het plaatsnemen van de betonblokken waaruit de stortebedden zijn samengesteld.

Beide dagen is de ontvangst van de excursie goed geregeld en zeer hartelijk geweest. Te Heumen werd ons in de directieket, waar allerlei teekeningen waren opgehangen een goed voedende „tea”, te Linne in een sluiswachterswoning een dito lunch aangeboden. Vóór de rondgang Vrijdag gaf de heer Schlingemann aan de hand van teekeningen een korte inleiding.

Van Donderdag op Vrijdag is te Roermond overnacht.

Het halverwege de excursie opgekomen plan om Vrijdag na Linne en Roermond ook nog de vernieuwing van de spoorbrug over de Maas bij Buggenum te gaan bezoeken, werd wegens tijdsgebrek opgegeven.

INGEZONDEN

EENHEID ONDER ALLE DELFTSCHE STUDENTEN.

Het wordt gemakkelijk voor S. V. het stukje van Mej. S. S. Heyting te beantwoorden, wanneer haar inzending gevolgd wordt door eenige beschouwingen (D.S.W. No. 3), die de hoop op een collegiaal samengaan van alle Delftsche studenten in zich dragen.

Er is veel veranderd ten gunste van eenheid en samenwerking. *Wij voelen*, dat die eenheid niet bereikt zal worden zoolang Delftsche studenten als éénlingen verlangen naar die samenwerking; daarom: „cherchons ensemble.” Wij kunnen ons doel bereiken als wij elkaar ons vertrouwen schenken. U voelt toch wel, Mej. Heyting, dat het ons pijnlijk moet zijn te lezen: „*Het lijkt mij, dat de zaak zich heel anders verhoudt.*” „*Wanneer we nagaan wat S. V. moet hebben bewogen...*”; en dan blijkt — (om verder de alinea niet te herlezen en te ontleden) — dat U, — uit de verklaring van S. V., dat zij als de organisatie van Delftsche Katholieke studenten, evenals andere corpora van Delftsche studenten, een deel wenscht te zijn van de Delftsche Stud. Federatie, — in de allereerste plaats ziet een streven — zooals de N.C.S.V. en V.C.S.B. hebben te kennen gegeven, n.l. om als vereeniging niet een groep Delftsche studenten te willen vertegenwoordigen, maar een principe. Uit de vraag van S. V. juist om een *vast redacteur* voor het D.S.W. moge toch blijken, dat uwe veronderstelling onjuist is, en dat de Katholieke studenten juist in de eerste plaats S.V. erkend willen zien als een vereeniging van een groep Delftsche studenten.

Ook wij hopen verder, dat wij allen eens lid zullen zijn van een Delftsche studenten-federatie (organisatie), eenvoudig omdat we toch allen studenten zijn. Dat men om daartoe te komen, gebruik moet maken van reeds bestaande organisaties, die hun leden als gewoon student omvatten, zal men wel inzien. Maar waarom U, Mej. Heyting, bij het noemen dier organisaties o.a. S.V. uitsluit, begrijp ik niet. Uw spelen met de beteekenis van het woord „algemeen” versta ik niet als motiveering voor deze uitsluiting.

Algemeen is toch: „aan allen gemeen” — dus dat wat wij Delftsche studenten allen gemeen hebben. Mij dunkt, dat U de zin hiervan toch óók zóó verstaat, als U later schrijft, dat de Federatie (die de algemeene studentenbelangen wil behartigen, nu eens van alle studenten), — ten slotte ook het meest zich zal moeten bepalen tot belangen van praktischen aard. Wanneer U van deze praktische belangen eens een specificatie zoudt kunnen geven, zou dat veel bijdragen tot een beter begrip (b.v. vertegenwoordiger, huisvesting, sportparken)?

Ten slotte zal vooral een oningewijde uit uw inzending gaan opmaken, dat S.V. een federatie wenscht met S.S.R.,

N.C.S.V., V.C.S.B. en vereenigingen, die studenten omvatten met een vaststaande overtuiging. Dit zonder D.S.C., D.V.S.V. en D.S.B. Zoo moet ik toch uw vraag verstaan als U ons voor de keus stelt: of een federatie D.S.C., D.V.S.V. en D.S.B. + nihilisten, of een federatie van vereenigingen met een bepaalde richting + rest niet aangesloten. U zoudt me een groot genoegen doen dit wel te willen rectificeren, waar een ieder, o.a. in mijn schrijven aan de redactie van het S.W. (S.W., Jg. 23, No. 24) kan lezen, dat S.V. steeds heeft gevraagd, deel uit te maken van de Federatie, welke die vereenigingen wil omvatten, die voor haar leden de behartiging van de algemeene studentenbelangen bevorderen.

Met een vraag voor opheldering over het eenige nieuwe in de polemiek wil ik eindigen. Wie worden bedoeld onder oudere, niet-studenten, bij wie steun gezocht wordt?

Onze zeer verdienstelijke oud-student Gips?

Door familieomstandigheden vertoefte tot onzen spijt Jan Rademaker, afgevaardigde van S.V. voor de federatie thuis, zoodat ik de pen ter hand heb genomen, met de bedoeling de goede verstandhouding, die er bestond, niet door een heropende polemiek in het D. S. W. te zien verloren gaan. De basis van geregeld overleg wordt terecht door v. S. het hoogste goed genoemd.

Laten wij beseffen dat wij allen Delftsche studenten zijn. Laten wij toch eens gezamenlijk optrekken met kleurige vaandels, getooid met edele geestdrift en blijde zang.

„Toutes les réalités peuvent mentir pourvu que l'ideal reste”.

FRANS WIJFFELS.

Geachte Redactie.

Gaarne zag ik onderstaande opgenomen.

Naar aanleiding van het schrijven van den heer J. D. van Roon in het 2e nummer van het D.S.W. wensch ik nog het volgende op te merken, in aansluiting bij hetgeen mej. S. S. Heyting in het 3e nummer hierover reeds zeide.

Dit laatste artikel onderschrijf ik geheel, slechts wil ik eene opmerking welke de D.S.B. betref even beantwoorden.

In de eerste plaats ontkenden leden van S.V. in gesprekken, die ik met hen had vóór er van de Federatie gesproken werd, steeds dat S.V. iets anders dan een religieuse vereeniging was. Toch heeft de Bond nooit geweigerd S.V. te erkennen en dit getoond o.a. op het laatste lustrum van S.V., waar hij de eenige neutrale vereeniging was, die zich officieel liet vertegenwoordigen.

Met dank voor de mij verleende plaatsruimte.

Hoogachtend,

A. VAN WEELDEN.

VRIJHEID!

„En heeft een van jelui iets werkelijk belangrijks te zeggen, laat hij 't dan vooral niet houden binnen de enge grenzen van zijn vriendjes — gooi 't de wereld in — schrijf in 't D.S.W.” (D.S.W. I1).

Toen ik deze woorden onder „Redactioneel” las kwam een klein lachduiveltje me even parten spelen, en de gedachte influisteren: zou de redactie zich wel volkomen bewust zijn, van wat ze daar vraagt; zou zij b.v. critiek kunnen verdragen en in haar blad afdrucken: zou zij den moed hebben toe te staan dat een frissche wind door de kolommen van het blad zal gaan, om daar op te jagen uit de schuilhoekjes, hetgeen tusschen de regels verborgen ligt?

Och, geachte redactie, zou het waar zijn dat die vrijheid het hoofdpunt van het student zijn is, waarop het eerste jaar gewezen dient te worden?

Het is slechts een bijkomstig iets, dat niet eens alle

studenten bezitten. En zoudt ge dan meenen dat die menschen minder waarachtig student zouden zijn?

Wanneer ge wilt achterhalen, wat dan wel een hoofdpunt van het student zijn is, dan dient ge U af te vragen: „Wat is het doel van mijn student zijn?”

Reeds de kinderjaren zijn vol van het „hoe is dit” en „waarom is dat” op lateren leeftijd verslapt dit, doch van tijd tot tijd voelen we deze vragen zich weer met groote kracht op den voorgrond dringen.

De studie nu, komt de bevrediging van deze natuurlijke behoefte tegemoet. Daar houdt men zich meer dan elders bezig met den vraag naar het hoe en waarom. Daar wordt men geschoold in het juist stellen en beantwoorden der vragen, voorzover dat met ons beperkt verstandje mogelijk is.

De student is uit den aard der zaak dus de „Vrager naar het hoe en waarom.”

Wil hij nu echter in de volle beteekenis van het woord student zijn, dan zal hij niet alleen met zijn studievak zoo handelen, doch ook met zijn geheele leven.

Niet alleen zal hij hierbij te strijden hebben tegen den sleur en de algemeene opinie der naamstudenten, doch in de eerste plaats tegen zijn eigen hoogmoedige ik.

Ik weet niet wat de redactie bedoelt met het zinnetje, „dat je altijd zooveel moed zult hebben om zelf duidelijk en helder te realiseeren wat goed, wat slecht is.”

Waarschijnlijk heeft zij een andere beteekenis aan realiseeren gehecht, dan de algemeen gangbare, want om qualitate qua aan te bevelen iets slechts te realiseeren, gaat toch wat al te ver!

Ik hoop dat de redactie heeft willen zeggen: „Wanneer je de waarheid van iets ingezien hebt, toon dan zooveel moed, dat je ook dienovereenkomstig durft te leven!”

Geachte redactie, niet mijn zuiver ik-je zal me zeggen wat goed en kwaad is, doch mijn liefde voor de waarheid.

Het zoogenaamde zuivere ik-je is al een heel onbetrouwbaar compas. Laten we op die willekeur niet vertrouwen!

Wanneer zoo vele hoogstaande menschen vóór mij, door woord en daad bewezen hebben, wat goed en wat slecht is, zou ik dan met mijn kleine ik-je dat zoo graag aan zijn eigen ongeregelde hartstochten den teugel laat, bepalen, wat goed en wat slecht is, zonder naar de waarheid om te zien!

Neen, geachte redactie, de student heeft wel degelijk een wegwijzende leiding, die hem doet oordeelen; het hangt maar van zijn vrije wil en zijn durf af, of hij die al of niet wil erkennen.

Wanneer hij den ernstigen wil heeft de waarheid als zijn leidster te kiezen, dan eerst zal hij niet meer de slaaf van zijn omgeving en zijn eigen hartstochten zijn, doch de waarachtige vrijheid genieten, welke het leven zoo gelukkig maakt.

Waarheid en vrijheid staan in onmiddellijk verband met elkaar.

„Veritas liberabit vos”

De Waarheid zal u vrijmaken!

J. A. J. GROBBEN.

Asjeblijft mijnheer, daar heeft u uw frissche windje — mensch, mensch wat een stof!

Laat ik beginnen met te zeggen, dat op de keper beschouwd, onze opvattingen toch niet zoo heel ver uit elkaar staan.

Vergelijkt u eens uw betoog hetgeen gaat over de kinderjaren — en eindigt met als definitie voor student te geven: de vrager naar het hoe en waarom — (in de uitgebreidste zin des woords) met mijn: realiseer wat goed, wat slecht is.

Als ik u verder toelicht, dat realiseeren, het zich voor

den geest roepen der levende werkelijkheid is (zie Verklarend Handwoordenboek, Koenen bl. 633, vergel. ook realisme) dan zult u misschien met bovenstaande accoord gaan. Maar over lachduiveltjes gesproken, na 't lezen van uw aanval op mijn gebruik van realiseeren — fluisterde zoo'n klein schalkje me in: Hij verwacht 't met idealiseeren. Mijnheer wees overtuigd dat, hoewel al die woorden op eeren mij lastig schijnen, ik aan 't duiveltje geen geloof heb geslagen!

Dus: realiseer wat goed, wat slecht is.

Met andere woorden haal klaar en helder voor den geest al je handelingen, en durf ook de slechte in te zien.

Wat wel een principieel verschil tusschen ons zal blijven, is 't oordeel over datgene, wat de weg moet wijzen — het compas. U gelooft aan de kracht van groote voorbeelden, ik ben er van overtuigd, dat elk individu alleen met zichzelf de strijd kan uitstrijden — dat geen enkele levenswijsheid te *leeren* is — dat voor elk stuk van onze levensopvatting gestreden moet worden, een strijd gevoerd, door dat zuivere ik-je.

„Wanneer hij den ernstigen wil heeft de waarheid als zijn leidster te kiezen, enz.”

Maar mijnheer, wie zegt u wat Waarheid is? Moet u dat niet zelf realiseeren?

En dan, „de ernstige wil hebben”, kost dat geen strijd, en door wie wordt die gevoerd?

Ten slotte nog dit: uw aanhef aan de redactie klinkt wel wat al te potsierlijk. Dacht u dat wij werkelijk zoo bekrompen waren om geen kritiek te kunnen velen. — Waarvoor zou anders een blad bestaan, door en voor studenten, dan juist voor gedachten-wisseling.

Gelukkig heb ik de overtuiging dat dan ook 't meerendeel der studenten vrijer over dit onderwerp denkt.

B. ZWEERS.

BOEKBESPREKING

Ir. W. FAHRION. Die Härtung der Fette. Zweite Auflage Sammlung Vieweg. Heft 24.

Een prettige verschijning, die orde brengt in de literatuur-chaos van het hardingsvraagstuk. Als men het 185 blz. dikke werkje vergelijkt met zijn eerste druk in 1915, die er slechts 97 telt, krijgt men reeds een indruk van de belangrijke vorderingen, die de wetenschap van het hydreren heeft gemaakt.

Heel uitvoerig wordt het probleem behandeld, welke stof als eigenlike katalysator moet beschouwd worden: Het metaal of zijn oxyde. Een vraagstuk dat van uit patentrechtlik oogpunt, groote wetenschappelijke strijd heeft ontlokt. Als Normann verklaart: „Keine Fetthärtung ohne freies Metall” staat Willstätter daar tegenover: Keine Fetthärtung ohne Sauerstoff.”

Een grote hoeveelheid oorspronkelijke litteratuur is genoemd en ook de belangrijke Amerikaanse tijdschriften, zijn niet verwaarloosd.

De drie belangrijke patenten van Normann, Wilbuschewitsch en Erdmann worden besproken, patenten en methoden ter regeneratie van afgematte katalysator genoemd. Ook het zuiver prakties en ekonomies gedeelte, zowel als het chemies gedrag der geharde wetten vindt een overzicht.

Van gewicht is het Vitaminen-vraagstuk. Het Vitamine dat in de oorspronkelijke vetten voorkomt, wordt bij de harding vernietigd! Vooral voor kinderen is het uitsluitend gebruik van margarine af te raden, omdat gemis aan vitaminen Engelse ziekte kan veroorzaken. Tenzij melkvoeding dit gebrek vergoedt.

A. E. C.

INGEKOMEN BOEKEN

Van de Serie Groote Denkers: Wilhelm Wundt, door dr. A. H. de Hartog.

TECHNISCHE HOOGESCHOOL

CANDIDAATS-EXAMENS

in de maand Januari 1922.

Het College van Rector-Magnificus en Assessoren der Technische Hoogeschool maakt bekend, dat zij, die wenschen deel te nemen aan één der in de maand 1922, af te nemen Candidaats-examens, genoemd in artt. 8—14 van het Koninklijk Besluit van 4 Juli 1905 (S. 227), of aan eenig deel der examens, zooals deze gedeelten zijn vastgesteld bij beschikking van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 3 Februari 1908, No. 357 H.M.O., hebben zorg te dragen, dat hunne schriftelijke aanmelding, vergezeld van het getuigschrift wegens met gunstig gevolg afgelegd propaedeutisch examen, uiterlijk 15 November 1921 zal zijn ingekomen bij den Secretaris van de Afdeling, welke het af te leggen examen afneemt.

De aanmeldingen moeten derhalve voor de candidaats-examens worden gericht:

voor civiel-ingenieur (art. 8) tot Prof. J. Haringhuizen, c.i.

voor bouwk.-ingenieur (art. 9) tot Prof. J. G. Wattjes, b.i.

voor werktuigkundig ingenieur (art. 10) tot Prof. Dr. J. Burgers.

voor scheepsbouwkundig ingenieur (art. 11) tot Prof. Dr. J. M. Burgers.

voor electrotechnisch-ingenieur (art. 12) tot Prof. C. Feldman.

voor scheikundig-ingenieur (art. 13) tot Prof. Dr. H. I. Waterman, t.

voor mijningenieur (art. 14) tot Prof. J. A. Grutterink, m.i.

Nauwkeurige opgave van het examen of van het gedeelte of de gedeelten van het examen, waaraan men zich wenscht te onderwerpen, wordt verzocht.

De aandacht van aanstaande bouwkundig-ingenieurs en mijningenieurs, die slechts een gedeelte van het candidaats-examen wenschen af te leggen, wordt gevestigd op het 2° lid van art. 9 van bovengenoemde ministerieele beschikking, betreffende de volgorde waarin de gedeelten van het candidaats-examen moeten worden afgelegd.

Formulieren voor de aanmelding voor de bovenbedoelde examens zijn verkrijgbaar in den Technischen Boekhandel van J. Waltman Jr., te Delft.

PRIVATE PROMOTIE.

Ter verkrijging van den graad van doctor in de technische wetenschap zal de heer Carel Willem Schonebaum, scheikundig ingenieur, op Woensdag den 16^{den} November 1921, des namiddags van drie tot vier uur, in de Prinsenkamer tegenover een commissie uit den senaat der Technische Hoogeschool een proefschrift en stellingen verdedigen, beide goedgekeurd door den promotor Prof. dr. H. I. Waterman, t.

De titel van het proefschrift is: Ozoniseeren van fabrieksproducten der suikerindustrie.

CORRESPONDENTIE

Het artikel van den heer Van Roon kon wegens plaatsgebrek niet opgenomen worden. RED.